

Forslag

til

Lov om ændring i lov om statsanstalten for livsforsikring.

Fremsat den 29. november 1957 af *finansministeren*.

§ 1.

I lov om statsanstalten for livsforsikring, jfr. lovbekendtgørelse nr. 11 af 15. januar 1951 og lov nr. 73 af 28. marts 1956, foretages i § 13 følgende ændringer:

I stk. 1, 1. punktum, ændres „1 000 000 kr.“ til: „1 500 000 kr.“ og „100 000 kr.“ til: „150 000 kr.“

I stk. 1, 2. punktum, ændres „1 000 000 kr.“ til: „1 500 000 kr.“

I stk. 2 ændres „50 000 kr.“ til: „100 000 kr.“

§ 2.

I nævnte lovs § 23, stk. 1, indsættes som 2. punktum:

„Også præmiebetalte forsikringer tegnet i henhold til § 35 har adgang til den foran omtalte præmiefritagelse, såfremt der ved antagelsen afgives oplysninger om helbreds-tilstanden.“

§ 3.

I nævnte lovs § 43 indsættes som stk. 4:

„Til den årlige ydelse efter forsikringer, der udbetales i rater, kan bestyrelsen med finansministerens godkendelse yde et efter renteforholdene til enhver tid afpasset bonustillæg.“

§ 4.

I nævnte lovs § 48 indsættes som stk. 4, 5, 6 og 7:

„Endvidere kan bestyrelsen for visse forsikringsarter bestemme, at bonus i stedet for at udbetales kontant eller anvendes til opskrivning af forsikringsydelsen opsamles på en bonuskonto i statsanstalten til forrentning for den bonusberettigede, og at bonuskontoen ved forsikringsbegivenhedens indtræden anvendes til opskrivning af forsikringsydelsen.“

I tilfælde af forsikringens ophævelse, eller såfremt der ved forsikringsbegivenhedens indtræden ikke kommer nogen forsikringsydelse til udbetaling, udbetales det på den pågældendes bonuskonto indestående til den efter forsikringsforholdet berettigede.

Bortset fra de i stk. 4. og 5. nævnte tilfælde kan bonuskontoen kun ophæves med bestyrelsens tilladelse.

Rentesatsen i opsamlingsperioden, beregningsgrundlag ved tilskrivningen og driftstillæg fastsættes af bestyrelsen under hensyntagen til den til enhver tid gældende gennemsnitlige forrentning af risikoformuen, statsanstaltens øvrige tarifmateriale og de med opsamlingen og tilskrivningen forbundne omkostninger. Der beregnes ikke noget sikkerhedstillæg.“

Bemærkninger til lovforslaget.

Lovbestemmelserne om Statsanstaltens virksomhed blev efter de ved lov nr. 507 af 20. december 1950 gennemførte ændringer samlet i lovekendtgørelse nr. 11 af 15. januar 1951, der ved lov nr. 73 af 28. marts 1956 blev suppleret med en enkelt ny bestemmelse. Siden 1950 har udviklingen på visse økonomiske og lovmæssige områder medført, at der ikke længere inden for de rammer, der er fastlagt for Statsanstaltens virksomhed ved den gældende lov, er mulighed for på fuldt tilfredsstillende måde at opfylde forsikringstagernes rimelige ønsker. Nærværende lovforslag tilsigter at bringe loven om Statsanstalten for Livsforsikring i overensstemmelse med den stedfundne udvikling.

Om lovforslagets enkelte paragraffer bemærkes følgende:

Til § 1.

De tre første maksimumsbeløb, nemlig 1 000 000 kr., 100 000 kr. og 1 000 000 kr., har været gældende siden 1946, og den foreslåede forhøjelse tilsigter alene en ajourføring.

Det fjerde maksimumsbeløb, 50 000 kr., har været gældende siden 1951, men efter den stærke vækst i tegning af forsikringer i pensionsøjemed, som har fundet sted i de senere år, har det i flere tilfælde vist sig, at det nuværende maksimumsbeløb er for lavt ansat til at dække forsikringstagernes ønske om tilstrækkelig dækning i tilfælde af invaliditet eller død.

Til § 2.

Siden lov nr. 125 af 30. marts 1920 har der i Statsanstalten været adgang til præmiefritagelse ved invaliditet for forsikringer, ved hvis tegning der har været krævet helbredsoplysninger, hvilket normalt kun sker ved forsikringer, hvor det er i Statsanstaltens interesse, at forsikrede lever så længe som muligt. Opsatte livrenter og livsbetingede kapitalforsikringer tegnes ofte i pensionsøjemed og er da i reglen præmiebetalte, og den forsikrede kunne også ved disse forsikringer have en rimelig interesse i adgang til præmiefritagelse i tilfælde af invaliditet. De nye indeksforsikringer, der jævnlig tegnes som opsatte livrenter, har gjort denne interesse aktuel, idet det for at opnå indekstillægget er nødvendigt, at forsikringen holdes i kraft i hele opsættelsestiden, og præmiefritagelse ved invaliditet betragtes som ikraftholdelse. Det findes da rimeligt, at der gives alle præmiebetalte oplevelsesforsikringer adgang til præmiefritagelse.

Til § 3.

I de senere år og specielt efter, at visse annuitetsforsikringer siden 1953 i skattemæssig henseende har været sidestillet med renteforsikringer, er tegning af livsforsikringer, der udbetales i rater (eventuelt med tilknyttet opsat livrente, opsat overlevelsereente, arverente o. l.), blevet meget almindelig. Forsikringstallet (fordelingstallet til bonusudlodning) er for disse forsikringer fastsat uden hensyn til den rente udover grundlagsrenten, som eventuelt indvindes i den periode, hvori annuiteten udbetales.

Da det under et højt renteniveau synes ubilligt, at forsikringen efter rateudbetalingens påbegyndelse ikke får andel i den rentefortjeneste, som Statsanstalten eventuelt opnår ved at udbetale forsikringsbeløbet i rater fremfor at skulle udrede hele forsikringssummen på een gang, foreslås det, at Statsanstaltens bestyrelse med finansministerens godkendelse kan give et bonustillæg til de årlige ydelser. Størrelsen af tillægget vil være afhængig af faktorer, som kun delvis lader sig overskue ved forsikringens tegning, idet det øjeblikkelige renteniveau og den gennemsnitlige rente, som Statsanstalten opnår af sine midler ved den enkelte rates udbetalingstidspunkt, må tages i betragtning, forinden tillægget kan fastsættes under hensyntagen til den tegnede forsikrings grundlagsrente, rateudbetalingstidens længde, spørgsmål om muligheden for konvertibilitet m. v. Heraf følger også, at størrelsen af et bonustillæg kun kan fastsættes som gældende indtil videre, idet ændringer i renteniveauet når som helst kan bevirke forhøjelser eller formindskelser i størrelsen af de fastsatte tillæg.

Til § 4.

Efter at det i skattelovgivningen var fastsat, at bonus for forsikringer med ret til fuldt præmiefradrag skal indkomstbeskattes, såfremt den udbetales kontant, fik Statsanstalten ved lov nr. 73 af 28. marts 1956 adgang til at anvende den femårige bonus for sådanne forsikringer til opskrivning af forsikringsydelse, hvorved den øjeblikkelige beskatning undgås, medens tilskrivningen til sin tid beskattes sammen med hovedydelse.

Efter at det ved lov nr. 87 af 29. marts 1957 er bestemt, at bonus først skal beskattes, når *udbetaling* finder sted, vil det ikke være nødvendigt allerede ved hver bonusudlodning at anvende bonus

til opskrivning, men bonus vil kunne opsamles til anvendelse ved forsikringsbegivenhedens indtræden. En sådan fremgangsmåde er af stor praktisk betydning for Statsanstalten og foreslås derfor lovhjemlet.

Forrentningen af bonuskontiene tænkes fastlagt for femårige perioder i forbindelse med valget af opgørelsesgrundlagene for Statsanstaltens øvrige forsikringskonti.

Ved forsikringsbegivenhedens indtræden skal bonuskontoen anvendes til opskrivning af forsikringsydelsen. Denne vil blive udbetalt i form af en annuitet eller en livrente, der eventuelt er garanteret i et vist åremål. Ved omsætningen af bonus-

kontoen til en sådan løbende ydelse vil det grundlag, der ved omsætningstidspunktet gælder for livrenter uden ret til bonus, være vejledende for bestyrelsen ved fastsættelsen af den årlige ydelses størrelse.

Størrelsen af de omkostninger, som er forbundet med forvaltningen af bonuskontiene — såvel før som efter opskrivningen — kan vanskeligt beregnes på forhånd, men det forventes, at administrationen vil være billigere end ved almindelige forsikringskonti, således at driftstillæggene vil kunne ansættes forholdsvis lave.